

جایگاه مددکاری اجتماعی در قوانین نوین کیفری از منظر پیشگیری از جرم (مطالعه موری: شهرستان فارس)

امین امیریان فارسانی^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۷/۲۳

نرگس رفیعی مقصود بیگی^۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۹/۴

وجیهه اوقاتیان^۳

چکیده

برخلاف گذشته که نقش مددکاران اجتماعی دستگیری افراد نیازمند در جامعه بود، امروز هدف مددکاری اجتماعی ارتقا the کیفیت زندگی برای همه افراد جامعه و پیشگیری از جرم است. کارهای اجتماعی خدمات اجتماعی و توان بخشی را برای همه سنین (کودکان، نوجوانان و نوجوانان، بزرگسالان و سالمندان) شامل بدن توانمند و بدن توانمند (جسمی، روانی، روانی و اجتماعی) در بر می گیرد. در نظر گرفتن وضعیت اقتصادی و اقتصادی فرد به منظور کاهش آسیب های اجتماعی، از جمله پیشگیری از جرم، یکی از اهداف مددکاری اجتماعی است. این مهم با ایجاد آگاهی و اطلاعات، سپس شناسایی عوامل مضر در همسایگی و همکاری با نهادهای مربوطه برای کاهش خسارت است.

روش: روش تحقیق حاضر پیمایشی توصیفی است که با استفاده از رویکرد مددکاری اجتماعی و با بهره گیری از نظریات کارشناسان و مددکاران استان و شهرستان فارس انجام شده است.

یافته‌ها: یافته‌های تحقیق حاضر نشان می‌دهد رابطه مستقیم و معناداری بین مددکاری اجتماعی و پیشگیری از جرم وجود دارد که این موضوع در قوانین جدید از جمله قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ و قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ پیش‌بینی گردیده است.

بحث و نتیجه‌گیری: توانایی شراکت با قربانیان یکی از مهمترین و مهمترین اقداماتی است که مددکاران اجتماعی می‌توانند در طول درمان انجام دهند. نقش مددکاری اجتماعی در این موضوع از دو بعد قابل بررسی است. اول، خدماتی که مددکاری اجتماعی به منظور تسهیل مشارکت قربانیان و مشاهده نقش مددکاری اجتماعی در پیشگیری از جرم به دادگستری ارائه می‌دهد.

واژگان کلیدی: مددکاری اجتماعی، پیشگیری از جرم، مددکار، قوانین کیفری، شهرستان فارس

^۱استادیار گروه حقوق دانشگاه شهید اشرفی اصفهانی (نویسنده مسئول) amin.Amirian@yahoo.com

^۲هیات علمی گروه حقوق، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور، صندوق پستی ۳۶۹۷-۱۹۳۹۵، تهران، ایران

^۳کارشناس ارشد جزا و جرم‌شناسی دانشگاه شهید اشرفی اصفهانی

بحث ارزش ها و هنجارهای اجتماعی (اخلاق) به تاریخ تمدن و شکل گیری شهرها برمی گردد. با این حال ، در جوامع بدوی نوع دیگری از نظام ارزشی-اخلاقی وجود دارد. اما آنچه مسلم است این است که در همه آنها در برخی موارد کمی تحمل و سهل انگاری بیشتر بود. اگر در برخی موارد شدت و مجازات بیشتر به دلیل "ظلم به نظام حاکم" یا "نیاز به مجازات شدید" باشد یا به عنوان یک درس "مجرمان" در نظر گرفته شود. در شناسایی انحرافات اجتماعی همواره مشکلات تئوریک و دیدگاهی وجود داشته‌اند «اصل تهمت» و «برچسب» در مقابل اصل برائت، مجرمین را همواره در حالت نامشخص قرار داده‌اند. از طرف دیگر وجه عمومی توجه به جرم، جرایم افسار پایین را در بر می‌گیرد. (۱) به همین صورت جز گزارش‌های تاریخی زمان‌های گذشته جرم، و جنایت زمان حال افسار «یقه سفید» (قدرتمندان) پوشیده مانده است.

کمک یک روش پیشگیری از جرم است که فرایندهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی مرتبط با جرم را شناسایی می‌کند (۲). این روش پلی است بین اقدامات قانونی و قضایی و بهبود اجتماعی افراد و خانواده‌ها. تمرکز بر عوامل خطر در جرم فقط عاملی مانند فقر، نابرابری جنسیتی، خشونت رسانه‌ای، نژادپرستی و تبعیض نژادی نیست. حل این مشکلات تنها بخشی از پیشگیری از جرم است. بخش دیگر شامل موارد زیر است:

- شرایط نامساعد مسکن حلی آبادها و عدم ثبات در اسکان؛
- عوامل خانوادگی مانند تعداد اعضای خانواده، والدین نامناسب، جرم والدین و سوء مصرف مواد والدین.
- شخصیت فردی و عوامل رفتاری مانند نقایص شناختی مانند عدم توانایی در حل مشکلات، کنترل رفتار، قضاوت منطقی، عدم توانایی در ارزیابی نتایج رفتاری و سایر رفتارهایی که پیش درآمد رفتارهای پرخطرگرانه هستند.
- ارتباط با دوستانی که زندگی آنها توأم با ارتکاب جرم است؛

- عوامل مرتبط با مدرسه مانند عدم موفقیت در آموزش و پرورش و همچنین محیط مدرسه و اخراج از مدرسه. - فرصت‌های شغلی مانند آموزش مهارت و اشتغال روش‌های مختلفی برای جلوگیری از جرم از طریق کمک وجود دارد. مانند راه حل‌های سطح فردی که بر روی مشکلاتی متمرکز هستند که ممکن است فرد را برای شرکت در یک جرم در معرض خطر قرار دهد. کمک در اولین پرونده جنایی می‌تواند رفتار خشونت‌آمیز بعدی را کاهش دهد. متخلفان جدی و خشن اساساً سابقه ارتکاب جرمی در زندگی خود قبل از ارتکاب اولین جنایت جدی خود را نداشته‌اند. سابقه زندگی چنین افرادی غالباً نامساعد است و محیط زندگی پایه‌های عمیق رفتار مجرمانه را در آنها تقویت کرده است. (۳) به منظور تأمین نیازهای بهداشتی و اجتماعی، کاهش میزان جرم و جنایت از طریق اقدامات هماهنگ و مداخلات به موقع و به موقع ضروری است. حتی کاهش اندک در عود، این اقدامات را ارزشمند می‌کند. این فعالیت‌ها نه تنها تقاضا برای تخت زندان را کاهش می‌دهد، بلکه از نظر اقتصادی و اجتماعی برای قربانیان، خانواده‌ها و جامعه مفید است. البته باید همیشه در نظر داشت که خطر بازگشت به جرم در بزهکاران سابق زیاد است. بنابراین، در امور توانبخشی، نظارت دقیق و واکنش باید ملایم باشد. درمان اولیه در چرخه‌ای اتفاق می‌افتد که به تدریج ایجاد می‌شود، هرچه با دقت بیشتری انجام شود، نتایج کمتری خواهد داشت و احتمال موفقیت بیشتر است. با این حال، همیشه بحث در مورد صرفه‌جویی در منابع وجود داشته است. کار با مجرمان طولانی مدت نیاز به یک رویکرد بین‌نهادی دارد که موارد زیر را برطرف می‌کند:

- به خانواده‌های مجرمین سابقه‌دار در محله‌های جرم خیز توجه شود.
- برای مراقبت از این خانواده، اقدامات لازم در زمینه کمک‌رسانی باید انجام شود و نیازهای اجتماعی (مانند وسایل منزل، کمک‌کاریابی، حمایت سودآور، آموزش مهارت‌های اولیه زندگی و آموزش در سالهای اولیه فرزندان این خانواده‌ها) تأمین

شود. تا حد امکان (۴) همچنین، نیازهای بهداشتی آنها، به ویژه درمان الکل یا مصرف الکل و اختلالات روانی آنها باید مراقبت شود.

آسیب‌ها و جرایم اجتماعی در همه جوامع وجود داشته و برنامه‌های مختلفی برای کنترل و کاهش آنها و همچنین مقابله با آنها در جوامع مختلف تدوین و اجرا شده است. جامعه ما نیز از این قاعده مستثنی نیست. شاید به دلیل اهمیت این موضوع است که اصل ۱۵۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز بر موضوع پیشگیری از جرم یا در اصول دیگر (مواد ۱۰ و ۲۹) بر تقویت بنیان خانواده و حمایت از نیازمندان تأکید کرده است. آسیب‌های اجتماعی، انحرافات و جرایم به دلیل تنوع و روان بودن همیشه ثابت نیستند، بنابراین باید برای مقابله با آنها برنامه ریزی مناسبی انجام شود. دانشمندان علوم اجتماعی معتقدند که پدیده جرم و انحراف همیشه در معرض تغییرات مداوم و پویایی بوده و دائماً اشکال مختلفی به خود گرفته است. (۵) همه کشورها به دنبال ایجاد ثبات و امنیت برای شهروندان خود و بهبود کیفیت زندگی خود هستند. دستورالعمل‌های پیشگیری از وقوع جرم توسط آژانس‌های سازمان ملل متحد نتیجه سالها تجربه و تلاش برای رفع این مسائل است. این تجربیات نشان می‌دهد که کشورها می‌توانند در صورت رویکردهای عملی و علمی گامی مثبت در جهت ایجاد جوامع ایمن‌تر بردارند. نیازی به گفتن نیست که چنین رویکردهایی کاملاً متفاوت و هزینه کمتری نسبت به واکنش‌های سرکوبگرانه و بازدارنده در برابر جرم دارند.

مناطق مختلف جهان همیشه با چالش‌های مختلف جرم و بزه دیدگی روبرو هستند و یک برنامه پیشگیری در تمام نقاط جهان اجرا نخواهد شد. از این رو محلی‌سازی برنامه‌های پیشگیری از جرم ضروری است که کشورها و دولت‌های آنها جرم و عناصر آن و همچنین مجازات‌های آن را تعیین کنند. عملی که ممکن است در کشوری مجازات و ممنوع باشد، در کشور دیگر مجاز است. به همین دلیل است که باید اقدامات پیشگیری از جرم را بومی‌سازی کنیم. (۶) طی سالهای ۱۹۹۵ و ۲۰۰۲، شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد دو بخشنامه در مورد پیشگیری از جرم تصویب کرد: اولین رهنمودهای همکاری و مساعدت فنی در پیشگیری از جرایم شهری (ضمیمه قطعنامه ۹/۱۹۹۵ از شورای اقتصادی و سیاسی) و دستورالعمل دوم برای پیشگیری از جرایم شهری. جرم (ضمیمه قطعنامه ۲۰۰۲/۱۳ شورای اقتصادی و سیاسی) این دو سند. اخیراً، آنها تأکید کرده‌اند که پیشگیری از جرم باید با اصلاحاتی در سایر زمینه‌های عدالت کیفری همراه باشد. (۷)

هدف این برنامه‌ها می‌تواند کودکان یا جوانان باشد. برنامه‌هایی که فرد را در مرکز مداخله در بحران قرار می‌دهند و او را با انواع خدمات پشتیبانی احاطه می‌کنند. (۸) استراتژی‌های دیگر شامل راهبردهای مبتنی بر خانواده است که در آن والدین دارای فرزند، به ویژه کودکانی که در معرض خطر جرم هستند، در برنامه‌های حمایتی و آموزشی قرار می‌گیرند و ظرفیت خانواده را برای ایجاد یک محیط سالم و تمیز که کودکان در آن رشد می‌کنند، گسترش می‌دهند. دادن. در این مطالعه سعی داریم با تبیین نقش مثر مددکار اجتماعی در پیشگیری از جرم و نگاهی به قانون مجازات اسلامی این موضوع را بررسی کنیم.

فرضیه‌های پژوهش

- ۱- بین مددکاری اجتماعی و پیشگیری از جرم رابطه مستقیم وجود دارد.
- ۲- مددکاری اجتماعی با قانون جدید مجازات اسلامی رابطه مستقیم دارد.
- ۳- مددکاری اجتماعی با روش کاربردی در رویه قضایی رابطه مستقیم دارد

شیوه انجام پژوهش در این مطالعه از نوع توصیفی است. در پژوهش های توصیفی، برخلاف مطالعاتی که هدف آنها کشف روابط علت و معلولی است، هدف توصیف سیستماتیک یک وضعیت خاص به روشی واقعی و عینی است. (۹) این تحقیق در زمینه تحقیقات توصیفی است زیرا وضعیت موجود را بررسی می کند و از آنجا که نقش مددکاری اجتماعی در پیشگیری از وقوع جرم در شهرستان فرانسمی را بررسی می کند، یک تحقیق توصیفی-پیمایشی است.

تحقیق به عنوان تلاشی منظم برای ارائه پاسخ یا پاسخ به سوال ها تعریف می شود. هدف اصلی هر تحقیق حل مسئله یا پاسخ به یک سوال یا دستیابی به روابط بین متغیرها است. تحقیقات برای آگاهی از ناشناخته ها و درک مشکلات ناشناخته انجام می شود. انسان تمایل ذاتی به داشتن و کشف حقایق دارد و این یکی از عوامل موثر در پیشبرد تحقیقات و ایجاد روشهای مختلف بوده است. انسان همیشه برای رسیدن به هدف و حل مشکلات، روش های مختلفی را تجربه می کند و مناسب ترین راه و روش را انتخاب می کند. لذا، روش تحقیق استفاده از روش و روش خاصی است که اطلاعات مناسب تر و بیشتری را در مورد موضوع مورد مطالعه ارائه می دهد و عوامل و علل مربوط به آن را شناسایی می کند. در علوم مختلف، از روش های ویژه و متفاوتی برای مطالعه و مطالعه استفاده می شود تا شناخت موضوع مورد مطالعه امکان پذیر شود. در علوم انسانی، روشهای تحقیق به روشهای مختلف تقسیم می شوند. این تحقیق از نوع توصیفی پیمایشی است. همچنین، همبستگی بین متغیرها بر اساس هدف تحقیق تحلیل می شود.

جامعه آماری

یک جامعه یا جمعیت "تعدادی از عناصر مطلوب است که حداقل یک ویژگی مشخص دارند." صفت مشخصه صفتی است که در همه عناصر جامعه آماری مشترک است و جامعه آماری را از سایر جوامع متمایز می کند. جامعه آماری این تحقیق شامل ۲۱۱ مددکار اجتماعی و خبره در استان فارس است که نمونه گیری آن در شهرستان فارس انجام شده است.

نمونه

نمونه جمع آوری داده ها فقط در مورد تعدادی از اعضای جمعیت است. نائینی (۱۳۷۶) معتقد است که "نمونه" را می توان یک نمونه نماینده با درجات مختلف دقت در بازتاب جمعیت خود نامید. نمونه و حجم نمونه از میان همین کارشناسان که حدود ۲۴۳ نفر مر و زن در استان می باشند با استفاده از جدول مورگان انتخاب گردید که تعداد ۱۰۰ نفر حجم نمونه معین گردید.

• متغیر مستقل: مددکاری اجتماعی

• متغیر وابسته: ۱- ارتکاب جرم ۲- پیشگیری از جرم ۳- کاربرد قضایی

برآورد حجم نمونه

با توجه به تعداد جامعه آماری و بر اساس جدول مورگان که در زیر آورده شده است، حجم نمونه ۱۰۰ نفر به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند.

جدول مورگان برای انتخاب حجم نمونه

S	N	S	N	S	N	S	N	S
۳۳۸	۲۸۰۰	۲۶۰	۸۰۰	۱۶۲	۲۸۰	۸۰	۱۰۰	۱۰
۳۴۱	۳۰۰۰	۲۶۵	۸۵۰	۱۶۵	۲۹۰	۸۶	۱۰	۱۴
۲۴۶	۳۵۰۰	۲۶۹	۹۰۰	۱۶۹	۳۰۰	۹۲	۱۲۰	۱۹
۳۵۱	۴۰۰۰	۲۷۴	۹۵۰	۱۷۵	۳۲۰	۹۷	۱۳۰	۲۴

S	N	S	N	S	N	S	N	S
۳۵۱	۴۵۰۰	۲۷۸	۱۰۰۰	۱۸۱	۳۴۰	۱۰۳	۱۴۰	۲۸
۳۵۷	۵۰۰۰	۲۸۵	۱۱۰۰	۱۸۶	۳۶۰	۱۰۸	۱۵۰	۳۲
۳۶۱	۶۰۰۰	۲۹۱	۱۲۰۰	۱۸۱	۳۸۰	۱۱۳	۱۶۰	۳۶
۳۶۴	۷۰۰۰	۲۹۷	۱۳۰۰	۱۹۶	۴۰۰	۱۱۸	۱۸۰	۴۰
۳۶۷	۸۰۰۰	۳۰۲	۱۴۰۰	۲۰۱	۴۲۰	۱۲۳	۱۹۰	۴۴
۳۶۸	۹۰۰۰	۳۰۶	۱۵۰۰	۲۰۵	۴۴۰	۱۲۷	۲۰۰	۴۸
۳۷۳	۱۰۰۰۰	۳۱۰	۱۶۰۰	۲۱۰	۴۶۰	۱۳۲	۲۱۰	۵۲
۳۷۵	۱۵۰۰۰	۳۱۳	۱۷۰۰	۲۱۴	۴۸۰	۱۳۶	۲۲۰	۵۶
۳۷۷	۲۰۰۰۰	۳۱۷	۱۸۰۰	۲۱۷	۵۰۰	۱۴۰	۲۳۰	۵۹
۳۷۹	۳۰۰۰۰	۳۲۰	۱۹۰۰	۲۲۵	۵۵۰	۱۴۴	۲۴۰	۶۳
۳۸۰	۴۰۰۰	۳۲۲	۲۰۰۰	۲۳۴	۶۰۰	۱۴۸	۲۵۰	۶۶
۳۸۱	۵۰۰۰۰	۳۲۷	۲۲۰۰	۲۴۲	۶۵۰	۱۵۲	۲۶۰	۷۰
۳۸۲	۷۵۰۰۰	۳۳۱	۲۴۰۰	۲۴۸	۷۰۰	۱۵۵	۲۷۰	۷۳
۳۸۴	۱۰۰۰۰۰	۳۳۵	۲۶۰۰	۲۵۶	۷۵۰	۱۵۹	۲۷۰	۷۶

ابزارهای پژوهش

برای هر مطالعه، باید داده‌ها برای استفاده از فرضیه‌ها یا سالات تحقیق جمع‌آوری شود. این ابزارها می‌توانند از نظر کمی و کیفی به روش‌های مختلف و با روش‌های خاص داده‌ها را جمع‌آوری کنند. هر یک از این ابزارها برای نوع خاصی از داده‌ها مناسب هستند و نوع خاصی از اطلاعات را برای استفاده موثرتر فراهم می‌کنند. از اینترنت و روش کتابخانه‌ای جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه برای جمع‌آوری اطلاعات تحقیق استفاده شد. این پرسشنامه به عنوان یکی از رایج‌ترین ابزارهای جمع‌آوری داده‌ها در تحقیقات پیمایشی، مجموعه‌ای از پرسشنامه‌های هدف‌گرا است که با استفاده از مقیاس‌های مختلف، دیدگاه‌ها و بینش‌های یک پاسخ‌دهنده را اندازه‌گیری می‌کند. پرسشنامه این تحقیق محقق ساخته می‌باشد و شامل بیست سوال که بر اساس فرضیات طراحی شده‌اند می‌باشد.

یافته‌های پژوهش

فرضیه اول پژوهش:

H₀: مددکاری اجتماعی بر پیشگیری از جرم تاثیر ندارد.

H₁: مددکاری اجتماعی می‌تواند با نقش موثر خود، بر پیشگیری از جرم تاثیر بسزایی دارد.

جدول نتایج ضریب همبستگی پیرسون فرضیه اول

فرضیه	فراوانی	r	سطح معناداری
فرضیه اول	۱۰۰	۰/۵۲	۰/۰۰۱

بنابر نتایج حاصله، r مشاهده شده در سطح $p \leq 0/05$ همبستگی مثبت و معناداری را بین مددکاری اجتماعی و پیشگیری از جرم نشان می‌دهد بنابراین فرض صفر رد شده و فرضیه اول مورد تایید است.

فرضیه دوم پژوهش:

H_0 : مددکاری برای پیشگیری از جرم تاثیر ندارد.

H_1 : مددکاری روشی است برای پیشگیری از جرم که فرآیند اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی که در ارتکاب جرم نقش دارند را شناسایی می‌کند.

جدول نتایج ضریب همبستگی پیرسون فرضیه دوم

سطح معناداری	r	فراوانی	فرضیه
0/001	0/46	100	فرضیه دوم

بنابر نتایج حاصله، r مشاهده شده در سطح $p \leq 0/05$ همبستگی مثبت و معناداری بین مددکاری اجتماعی و فرایند اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی نشان می‌دهد بنابراین فرض صفر رد شده و فرضیه دوم مورد تایید است.

فرضیه سوم پژوهش:

H_0 : روش مددکاری اجتماعی در قانون جدید پیش‌بینی نشده.

H_1 : روش مددکاری اجتماعی در قانون جدید پیش‌بینی شده که این موضوع یک نهاد تاسیسی جدید می‌باشد.

جدول نتایج ضریب همبستگی پیرسون فرضیه سوم

سطح معناداری	r	فراوانی	فرضیه
0/001	0/65	100	فرضیه سوم

بر اساس نتایج، r مشاهده شده در سطح p کمتر یا مساوی $0/05$ همبستگی مثبت و معناداری بین کار اجتماعی و عملی در رویه قضایی نشان می‌دهد، به طوری که فرضیه سوم تأیید می‌شود.

به دلیل ماهیت گسترده آسیب‌های اجتماعی، جرم، انحراف و ... هیچ‌سازمانی نمی‌تواند ادعا کند که می‌تواند همه کارها را به تنهایی برای پیشگیری و کنترل جرم و کاهش آسیب‌های اجتماعی انجام دهد. به همین دلیل، برای دستیابی به هدف بزرگ سلامت اجتماعی، پیشگیری از جرم نیز یکی از عوامل کلیدی است. همه سازمان‌های مربوطه، اعم از دولتی و غیرفعال، باید در این زمینه همکاری کنند مشارکت عمومی قبل از اینکه از قبل ارائه شود شاید به همین دلیل است که رویکردهای عملی پیشگیری از جرم یک رویکرد چند نهادی است. در چنین شرایطی است که می‌توان با اتخاذ راهکارهای مناسب برای ارتقای سلامت اجتماعی و پیشگیری از جرم، امنیت اجتماعی را تأمین کرد. این یکی از مهمترین وظایف دولتها است.

برنامه اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی نیز از جمله برنامه‌هایی است که به دلیل نوع وظایف و هدفی که دارد می‌تواند زمینه مناسبی برای پیشگیری از جرم و مجازات افراد آسیب‌پذیر و آسیب‌پذیر اجتماعی (به ویژه کودکان) باشد.

بررسی‌های سازمان‌های بهزیستی نشان می‌دهد که چنانچه برای افرادی که در معرض آسیب اجتماعی قرار می‌گیرند یا دچار آسیب اجتماعی می‌شوند، قبل از ارجاع به زندان، مداخله تخصصی و به موقع صورت گیرد، احتمال بازگشت آن‌ها به زندگی سالم و مستقل بیشتر از افرادی است که مشمول دریافت این خدمات نمی‌شوند و در زندان به سر می‌برند. چون در چنین شرایط بسترهای حقوقی، فرهنگی و اجتماعی مناسبی برای آنان فراهم نیست و به دلیل داشتن سوء پیشینه حتی از طرف خانواده و نزدیکان نیز به صورت مناسب مورد پذیرش قرار نمی‌گیرند، در حالی که اخذ خدمات در اورژانس اجتماعی به دلیل ماهیت غیرقضایی و غیرانتظامی، سابقه جرم برای آنان محسوب نمی‌شود.

در چنین شرایطی خانواده و جامعه آمادگی بیشتری برای پذیرش افراد دارند و فرد آسودگی خاطر بیشتری را برای ورود به جامعه و داشتن زندگی سالم دارد. به همین دلیل تعامل سازمان بهزیستی و نیروی انتظامی می‌تواند بستر مناسبی را فراهم کند تا همه افرادی که به آن جا مراجعه می‌کنند یا همه افرادی که شناسایی می‌شوند، به نظام قضایی ارجاع نشوند. البته در این زمینه همکاری قوه قضائیه (به ویژه دادستانی) بسیار ضروری است.

در حال حاضر این همکاری در قالب تفاهم‌نامه‌های ملی و استانی انجام می‌شود. بر همین اساس قوه قضائیه، لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان را تدوین کرده است و در آن اختیارات زیادی را به مددکاران اجتماعی و سازمان بهزیستی داده است تا در چنین شرایطی و یا حتی در زمانی که مددکاران اجتماعی احساس کنند خطری فرد را تهدید می‌کند، بتوانند بدون حکم قضایی مداخله کنند، و حداکثر تا ۱۲ ساعت پس از آن دلایل و گزارش خود را به دادستان اعلام کنند. همچنین چنانچه نیاز به مداخلات انتظامی بود، این مداخلات می‌تواند صورت گیرد. این همان مسئله‌ای است که ضابط اجتماعی شدن مددکاران اجتماعی سازمان بهزیستی (از طریق اورژانس اجتماعی) را نهادینه می‌کند. در این راستا نیز همکاری سازمان بهزیستی، نیروی انتظامی و قوه قضائیه بیش از پیش اهمیت پیدا می‌کند؛ به طوری که سازمان‌های مختلف (از جمله نیروی انتظامی)، باید کودکان مشمول لایحه مذکور را پس از شناسایی به سازمان بهزیستی معرفی کنند. به همین دلیل موفقیت اورژانس اجتماعی، به عنوان حد فاصل بین خانه و کلانتری و سومین اورژانس کشور، بستر مناسبی برای قضاودایی و پیش‌گیری از وقوع جرم و یا تکرار آن است.

این برنامه که بیشتر در حوزه پیشگیری اجتماعی قرار می‌گیرد، نیازمند همکاری با مؤسسات دیگر بوده و فقط محدود به نیروی انتظامی و قوه قضائیه نیست و در صورت تحقق این همکاری طبق نظر «جوک یونک» زمینه‌ای فراهم می‌شود تا مؤسسات بزرگ و متعدد اجتماعی پاسخ هماهنگ و اثرگذاری را به مسائل جرم و بی‌نزاکتی بدهند و بتوانند مجرمان بالفعل و بالقوه را از خطاهای آتی منصرف کنند.

نباید فراموش کرد که تمام تلاش‌ها باید برای توسعه و تقویت برنامه‌های پیشگیری سطوح اول و با هدف اطلاع‌رسانی و آگاه‌سازی در جهت تربیت انسان سالم و ارتقای کیفیت زندگی آحاد جامعه باشد. اما این را نیز باید پذیرفت که هر قدر هم در

این زمینه فعالیت شود باز هم عده‌ای در معرض آسیب‌های اجتماعی قرار می‌گیرند که برای بازگشت آن‌ها به زندگی سالم باید اقدامات و تجهیزات لازم انجام و اتخاذ شود تا زمینه گسترش آن‌ها در جامعه ایجاد نگردد. با این توضیحات و با توجه به اهمیت رویکرد چندنهادی در پیشگیری از وقوع جرم، اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی نیازمند همکاری همه سازمان‌ها (از جمله نیروی انتظامی و قوه قضائیه)، مؤسسات و مردم است. به همین دلیل ضرورت دارد در برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور بر موضوعات ذیل تأکید شود: تدوین لایحه اورژانس اجتماعی توسط دولت (بهزیستی) و قوه قضائیه و ارسال به مجلس شورای اسلامی (برای تصویب قانون)؛ استقرار اورژانس اجتماعی در تمام نقاط شهری کشور تا پایان سال دوم برنامه پنجم توسعه.

References

۱. Aqlyma M, Monk B. Individual Work (Working with People). Publishing Danzhhh, Tehran, Second. Edition. ۲۰۱۲.
۲. Biurassa C. Child Welfare Workers Practice in Cases Involving Domestic Violence. University of Montreal. ۲۰۱۲.
۳. Bright M. The Role of Social Work in The Implementation of Penalties. Criminal Law and Criminology Master's Dissertation, Tehran University. ۲۰۱۵.
۴. Khaliqi A. Code of Criminal Procedure. Tehran, Knowledge Of Legal Publications, Printing Xxi. ۲۰۱۶.
۵. Bradley R. Child Custody Evaluations, Handbook of Forensic Psychology. University of North Dakota. ۲۰۱۰.
۶. Rayjyan asli M. Victims and Criminal Justice System. Justice Law Journal, No ۵۲ and ۵۳, Winter. ۲۰۰۵.
۷. Salimi S. General Criminal Law Review. Tehran, Forest, Printing. ۲۰۱۶.
۸. Shambayati H. General Criminal Law ۳. Tehran, Majd Publications, First Edition, Volume III. ۲۰۱۶.
۹. Zainal AH. The Status of Social Work in The Criminal Justice System. Tazh Hay Criminal Sciences (Collection of Articles), Under The Supervision of Ali Hussain Najafi Abrndabady, The Publication. ۲۰۰۹.

Abstract

Unlike in the past, the role of social workers is to arrest people in need in society. Today, the purpose of social work is to improve the quality of life of all people and prevent crime. Social assistance services include welfare and rehabilitation services for all age groups (children, adolescents, young people, adults and the elderly) as well as people with disabilities (physical, mental, psychological and social). Addressing the economic and economic situation of individuals to reduce social harms, including crime prevention, through awareness and information and then identifying vulnerabilities in the neighborhood and working with relevant organizations to reduce the risk of harm is one of the goals of social work. Is.

Method:

This research is a descriptive survey that has been carried out using the social worker approach and using experts 'and experts' opinions in the province and Isfahan.

Results:

The findings of this study indicate that there is a direct and significant relationship between social work and crime prevention, which is expected in new laws, including the Islamic Penal Code of ۲۰۱۳ and the Code of Criminal Procedure Act ۲۰۱۳

Discussion and conclusion:

Enabling victim participation is one of the most important and important steps that social workers can take during the process. The role of social work in this subject can be examined from two dimensions. First, the services provided by social workers to the judicial authority to provide the basis for the victim's participation and to have an effective role in helping the prosecution of the crime.

Key words Social work, crime prevention, helper, criminal law, Farsan city